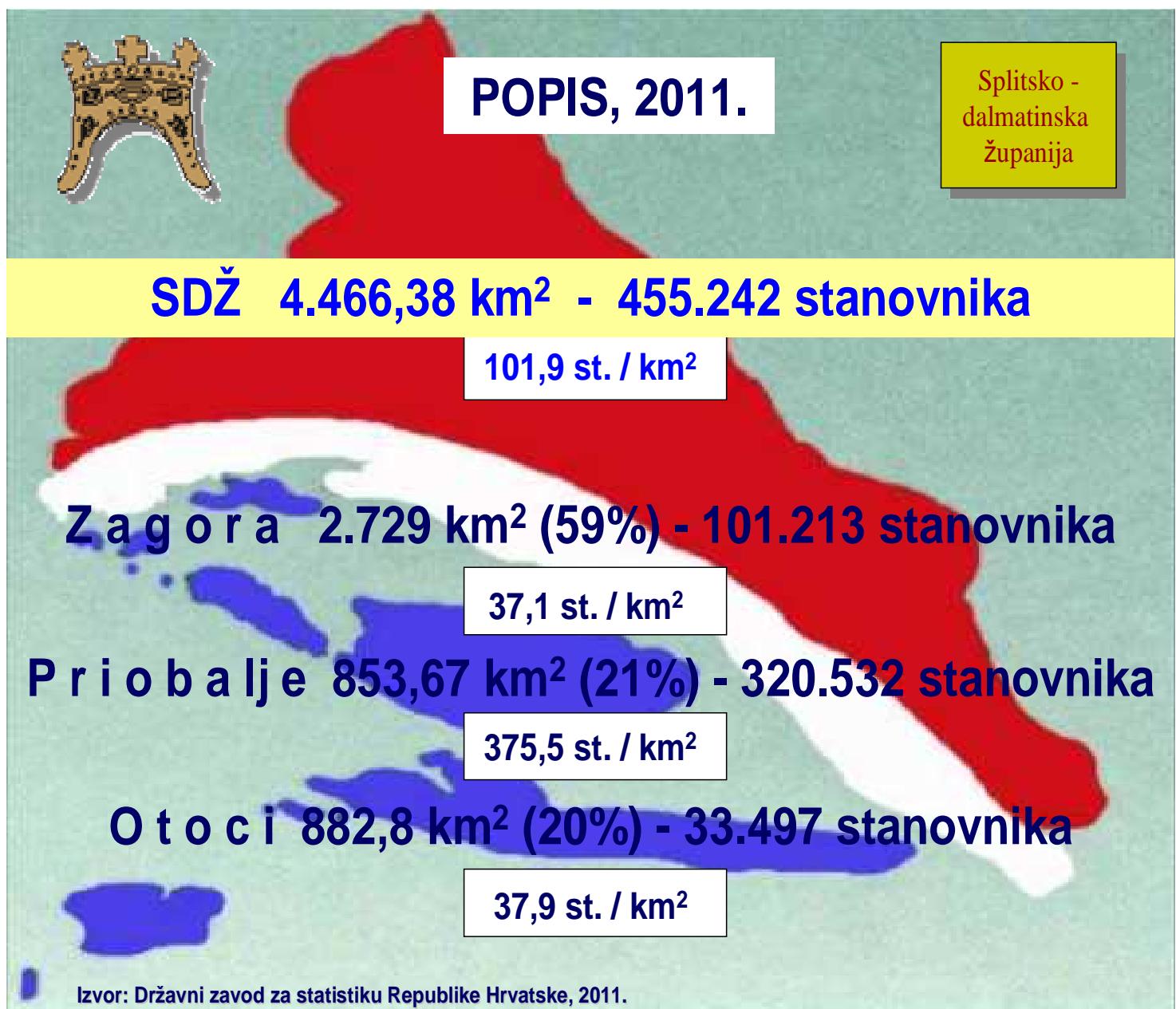

**ŠTO POKAZUJU PRVI REZULTATI POPISA STANOVNIŠTVA 2011. GODINE
ZA STANOVNIŠTVO SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE?**

Prim. mr. sc. Ankica Smoljanović, dr. med., spec. socijalne medicine
Prim. doc. dr. sc. Mladen Smoljanović, dr. med., spec. epidemiologije

Što je, tko je i tko nije popisan u ukupno stanovništvo u Republici Hrvatskoj u Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine?

Popis stanovništva kućanstava i stanova 2011. godine (dalje Popis, 2011.) najveće je statističko istraživanje kojem je cilj prikupiti osnovne podatke o broju, teritorijalnom rasporedu i sastavu stanovništva prema njegovim demografskim, ekonomskim, obrazovnim, migracijskim i ostalim obilježjima.

Popis 2011. proveo se na temelju Zakona o Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine (NN, br. 92/10.), kojim se uređuju sadržaj, priprema, organizacija i provedba Popisa, obveze državnih i drugih tijela uključenih u Popis, vrijeme popisivanja, obrada, čuvanje i objavljivanje rezultata te način osiguravanja sredstava za Popis.

Prema članku 21. Zakona o Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, Popis je proveden na temelju službenih podataka iz Registra prostornih jedinica koje je priredila Državna geodetska uprava. Republika Hrvatska je prema stanju na dan 31. ožujka 2011. imala 21 županiju (uključujući i Grad Zagreb), 127 gradova, 429 općina te 6.756 naselja.

Popisne jedinice su stanovnici-osobe, kućanstva i stanovi te njihova obilježjima.

U Republici Hrvatskoj, kao i u većini europskih zemalja, Popis se provodi svakih 10 godina, a popisuju se tri jedinice: stanovništvo, kućanstva i stanovi.

Popis, 2011. proveden je u razdoblju od 1. do 28. travnja 2011., prema stanju na dan 31. ožujka 2011. u 24,00 sata, što se smatra kritičnim trenutkom Popisa.

U skladu s međunarodnim standardima, u Popisu 2011. godine, za definiranje ukupnog stanovništva primjenjen je koncept uobičajenog mjesta stanovanja (*eng. place of usual residence*).

Prema tom konceptu ukupnim stanovništvom zemlje smatraju se sve osobe koje u toj zemlji imaju svoje uobičajeno mjesto stanovanja.

Uobičajenim mjestom stanovanja smatra se ono mjesto gdje osoba provodi većinu svoga dnevnog vremena bez obzira na kratkotrajnu odsutnost iz tog mesta (npr. zbog odlaska na odmor, putovanje, liječenje, u posjet i sl.).

U skladu s definicijom uobičajenog mjesta stanovanja, ukupan broj stanovnika treba obuhvatiti osobe koje uoči kritičnog trenutka popisa žive neprekidno u svome uobičajenom mjestu stanovanja barem 12 mjeseci, te osobe koje su tijekom 12 mjeseci uoči kritičnog trenutka popisa došle u svoje uobičajeno mjesto stanovanja s namjerom da u njemu ostanu barem godinu dana.

Razdoblje od jedne godine i dulje te namjera prisutnosti / odsutnosti od najmanje jedne godine osnovni su kriteriji za uključivanje ili isključivanje osoba iz ukupnog stanovništva zemlje.

U skladu s međunarodnim statističkim standardima, članak 15. Zakona o Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, određuje kategorije osoba koje nisu uključene u ukupan broj stanovnika Republike Hrvatske, a to su:

- osobe koje u Republici Hrvatskoj imaju prebivalište, a u kritičnom trenutku Popisa odsutne su dulje od jedne godine ili namjeravaju biti odsutne dulje od jedne godine, a u Republiku Hrvatsku ne dolaze tjedno. Iznimka su diplomatsko i vojno osoblje Republike Hrvatske zajedno s članovima njihovih obitelji, bez obzira na trajanje odsutnosti u inozemstvu;

- osobe koje u Republici Hrvatskoj imaju boravište kraće od jedne godine i ne namjeravaju ostati u Republici Hrvatskoj dulje od jedne godine,

- studenti koji studiraju u inozemstvu bez obzira na učestalost dolaska u Republiku Hrvatsku, s iznimkom studenata koji svakodnevno prelaze granicu.

Prvi, preliminarni rezultati Popisa 2011. dobiveni su neposrednim zbrajanjem jedinica popisa (osoba, kućanstava i stanova) na najnižoj prostornoj jedinici, tj. popisnom krugu. Rezultati na razini popisnoga kruga koje je izradio svaki popisivač agregirani su zatim na višim prostornim jedinicama, tj. za naselje, gradove / općine, županije i Grad Zagreb te za Republiku Hrvatsku.

Prvi rezultati Popisa 2011. sadrže podatke o ukupnom broju popisanih osoba te ukupnom broju stanovnika, kućanstava i stambenih jedinica, na razini Republike Hrvatske, prostornih jedinica za statistiku 2. razine, županija, gradova / općina i naselja.

Prvi rezultati Popisa 2011. su još podložni promjenama jer u idućem razdoblju slijedi detaljna obrada podataka.

Konačni rezultati Popisa stanovništva 2011. bit će poznati po završetku obrade podataka i objavit će se prema programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske.

S obzirom na to da je Republika Hrvatska zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, Popis 2011. je potpuno usklađen s međunarodnim standardima kojima se utvrđuju zajednička pravila u prikupljanju podataka o stanovništvu i stanovima te propisuju definicije koje su zemlje obvezne primijeniti u svojim popisima kako bi se osigurala međunarodna usporedivost podataka od kojih su najvažniji:

- Preporuke Konferencije europskih statističara za popise stanovništva i stanova 2010. godine, pripremljene u suradnji s Ekonomskom komisijom UN-a za Europu i Statističkim uredom Europske unije – EUROSTAT-om;
- Uredba (EZ) br. 763 / 2008 Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije o popisima stanovništva i stanova;
- Uredba (EZ) br. 1201 / 2009 kojom se provodi Uredba br. 763 / 2008 Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije o popisima stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihova raščlanjivanja te razine prikazivanja obilježja (<http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/censusmetod.htm>).

Promjene ukupnog broja stanovnika u županijama Republike Hrvatske u međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine

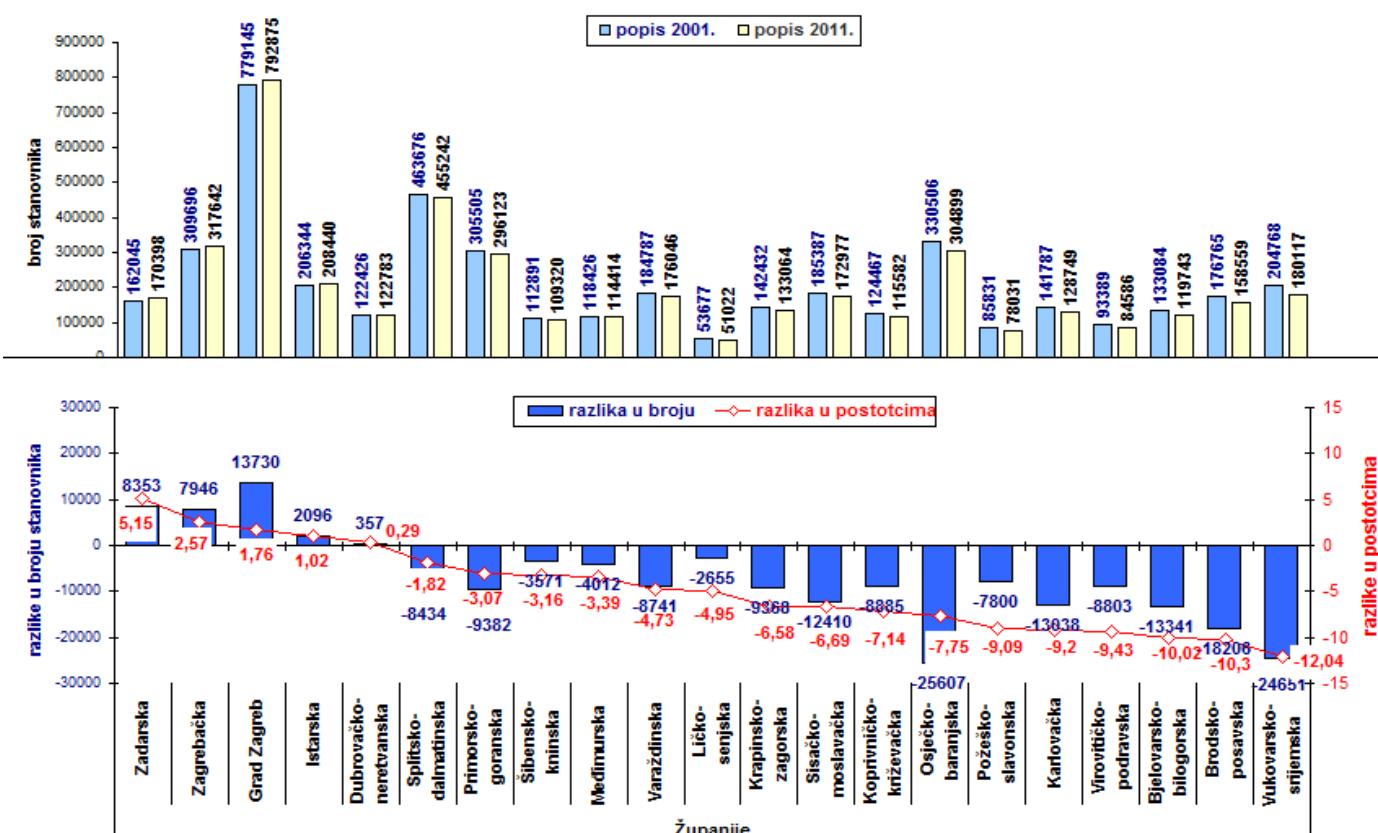
Prvi rezultati Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine (dalje Popis, 2011.) pokazuju **smanjenje ukupnog broja stanovnika** u Republici Hrvatskoj tijekom posljednjeg međupopisnog razdoblja 2001.-2011. godine. Naime, prema nedavno službeno objavljenim **Prvim rezultatima Popisa 2011.** godine, **Hrvatska ima ukupno 4.290.612 stanovnika**, a što je za **146.848 stanovnika manje** nego li je bilo u prethodnom **Popisu 2001.** (4.437.460 stanovnika).

Ono oko čega se sada raspravlja odnosno što je postalo dvojbeno na razini opće javnosti pitanje je uzroka tj. pozadine ovog ponovljenog nepovoljnog demografskog stanja u Hrvatskoj - je li tome uzrok nova definicija tj. kriteriji uključivanja u ukupno stanovništvo zemlje ili je taj uzrok ipak kompleksnije strukturiran?

Zasigurno ne veseli niti ohrabruje činjenica da je od **ukupno 20 hrvatskih županija i Grada Zagreba** Popisom 2011. godine u odnosu na Popis 2001. godine, **samo** je pet Županija imalo **porast ukupnog stanovništva** - **Zadarska, Zagrebačka, Grad Zagreb, Istarska i Dubrovačko-neretvanska županija**, dok je čak u 16 županija nastalo **smanjenje ukupnog broja stanovnika**.

Među županijama sa smanjenjem ukupnog stanovništva, **Splitsko-dalmatinska županija je prva** - s relativno **najmanjim smanjenjem** ukupnog stanovništva (-1,82%).

Najveće smanjenje ukupnog stanovništva u apsolutnom iznosu nastalo je u Osječko-baranjskoj županiji (-25.607 stanovnika), dok je relativno iskazano smanjenje najveće u Vukovarsko-srijemskoj (-12,04%) (slika 1).

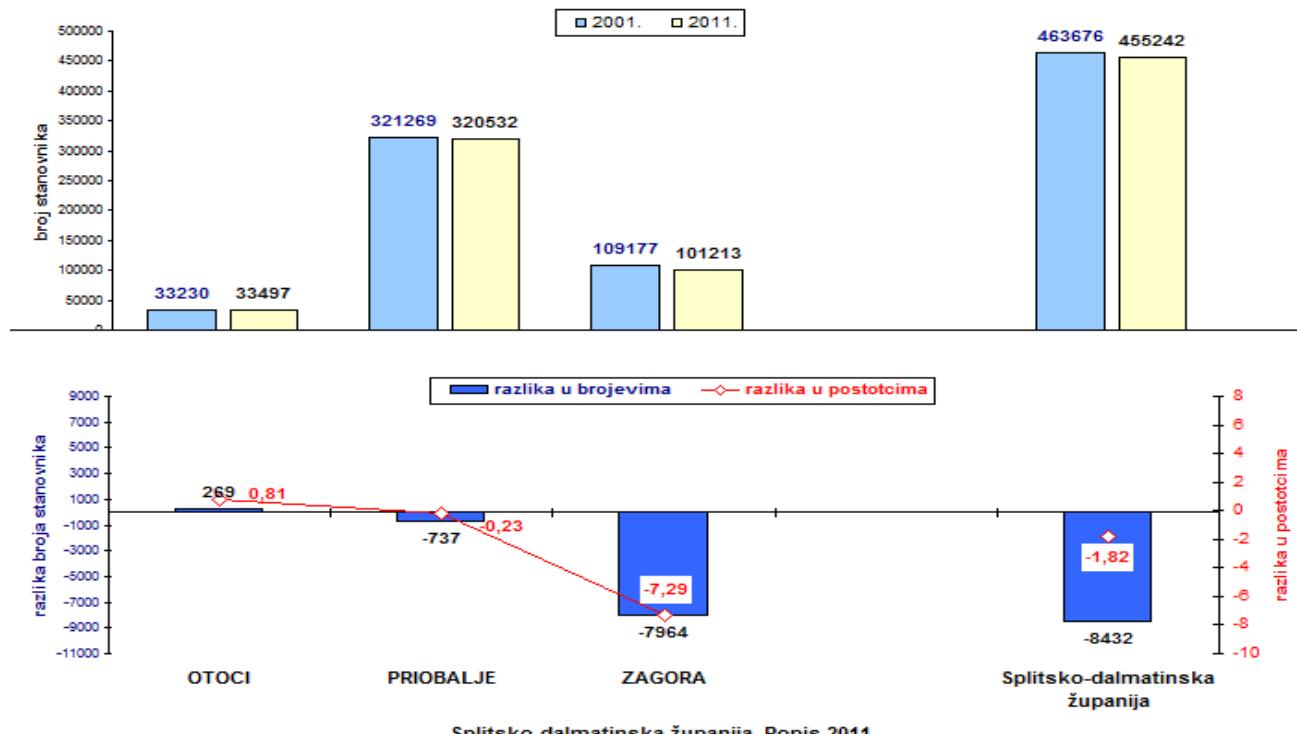
Slika 1. Županije Republike Hrvatske po promjenama ukupnog stanovništva u međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine

Ukupno stanovništvo Splitsko-dalmatinske županije prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Splitsko-dalmatinska županija prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine ima ukupno **455.242 stanovnika**!

Ukupan broj stanovnika SDŽ-a iz Prvih rezultata Popisa 2011. godine, nedvojbeno pokazuje rezultate prirodnog kretanja stanovništva i migracije koji su se događali na geografskim područjima Priobalja, Dalmatinske Zagore i otočja SDŽ-a u posljednjem međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine.

Naime, u posljednjem međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine stanovništvo Splitsko-dalmatinske županije **smanjilo** se za **ukupno 8.432 stanovnika** (-1,82%) stanovnika. Znakovito je kako je u smanjenju ukupnog broja stanovnika SDŽ-a u ovom razdoblju, **najveći pad ukupnog broja stanovnika nastao u Zagori** (-7.964 stanovnika; -7,29%)(slika 1.).

Slika 1. Ukupan broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije po geografskim područjima, Popisi 2011. i 2001.

Smanjenje ukupnog stanovništva SDŽ-a te promjene ukupnog broja stanovnika unutar njezinih geografskih cjelina **Priobalja, Zagore i otočja** odnosno administrativno-teritorijalnih jedinica **gradova i općina** u posljednjem međupopisnom razdoblju **2001.-2011.** godine, značajke su **održavanog** procesa **premještanja** stanovništva s posljedicama **izrazito neravnomjernog razmještaja** stanovništva **SDŽ-a**.

Velike razlike gustoće naseljenosti SDŽ-a poglavito su **izražene** na razini najvećih geografskih sastavnica SDŽ-a: **Priobalja, Zagore i otočja zajedno.**

Priobalje je najnaseljenije - na 1/5 površine SDŽ-a živi 2/3 stanovništva SDŽ-a!

Podjednake slabe naseljenosti su Zagora (na više od $\frac{1}{2}$ površine SDŽ-a živi tek 1/5 stanovništva SDŽ-a) i **otoče SDŽ-a zajedno** (Brač, Šolta, Hvar, Vis, Drvenik Veli, Drvenik Mali i Čiovo) na kojima ukupne površine od 1/5 SDŽ-a, koja je podjednaka površini Priobalja, živi čak deset puta manje stanovništva nego li na Priobalu SDŽ-a (tablica 1).

Tablica 1. Osnovne značajke stanovništva Splitsko-dalmatinske županije, Prvi rezultati Popisa 2011.

Područje	Popis, 2001.					Popis, 2011.		
	Ukupan broj stanovnika	Površina km ²	Broj stanovnika /km ²	Udio (%) površine SDŽ	Udio (%) stanovništva a SDŽ	Ukupan broj stanovnika	Broj stanovnika /km ²	Udio (%) stanovništva SDŽ
SDŽ UKUPNO	463.676	4466,38	103,8	100,0	100,0	455.242	101,9	100,0
DALMATINSKA ZAGORA	109.177	2729,71	40,0	59,0	23,5	101.213	37,1	22,2
PRIOBALJE	321.269	853,67	376,3	21,0	69,3	320.532	375,5	70,4
OTOCI	33.230	882,8	37,6	20,0	7,2	33.497	37,9	7,4

IZVOR ZA POVRSINU: ŽUPANIJA SDŽ <http://www.dalmacija.hr/>

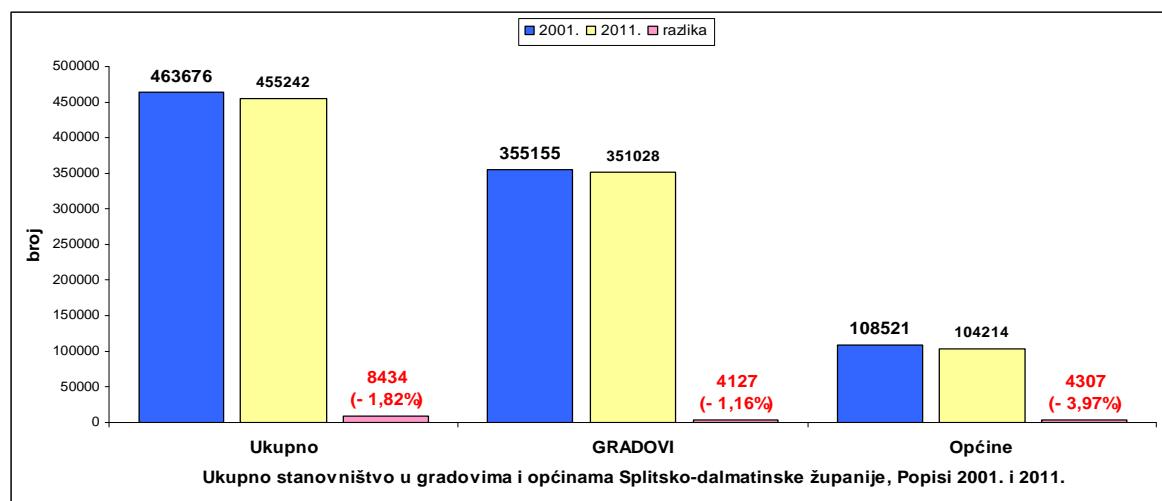
Ističe se kako kretanje ukupnog broj stanovnika i gustoća naseljenosti pojedinih geografskih cjelina SDŽ-a pokazuju da se u posljednjem **međupopisnom razdoblju 2001.-2011.** godine uz **pražnjenje** naselja **Zagore nije povećavala naseljenost Priobalja** tj. da je prethodno dugo prisutan pritisak prenaseljavanja Priobalja izostao!

Upravno-teritorijalnim ustrojem **Splitsko-dalmatinska županija i Popisne 2011.** godine **uključuje** kao prostorne jedinice **16 gradova i 39 općina s ukupno 368 naselja**, od čega **176** (47,8%) naselja u **gradovima i 192** (52,2%) naselja u **općinama** (Izvor: Državni zavod za statistiku. 1441 Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.; Prvi rezultati po naseljima. Statistička izvješća ISSN 1333-1876; Zagreb, 2011. <http://www.dzs.hr/>).

Od **ukupno 455.242 stanovnika** SDŽ-a (2011.) u **gradovima** je **77,1%** (351.028) stanovništva, a u **općinama 22,9%** (104.214) stanovništva Županije.

Popisne 2011. godine **prosječan broj stanovnika** po **1 naselju grada** je **1.994 stanovnika**, a po **1 naselju općine 543 stanovnika**.

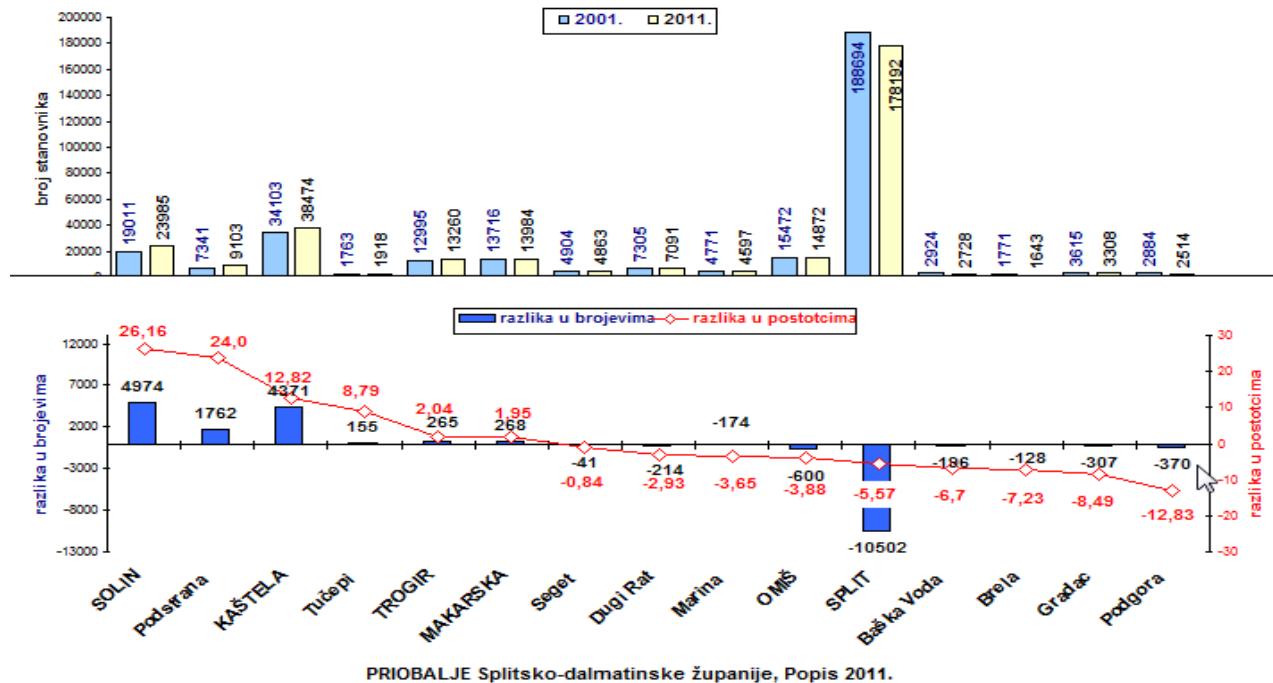
Smanjenje ukupnog broja stanovnika SDŽ-a nastalo je i u **stanovništvu gradova ukupno (-1,82%)** i u **stanovništvu općina ukupno**, ali je u **općinama** kao manjim prostornim jedinicama **smanjenje** ukupnog stanovništva **veće** (-3,97%) (slika 2.).

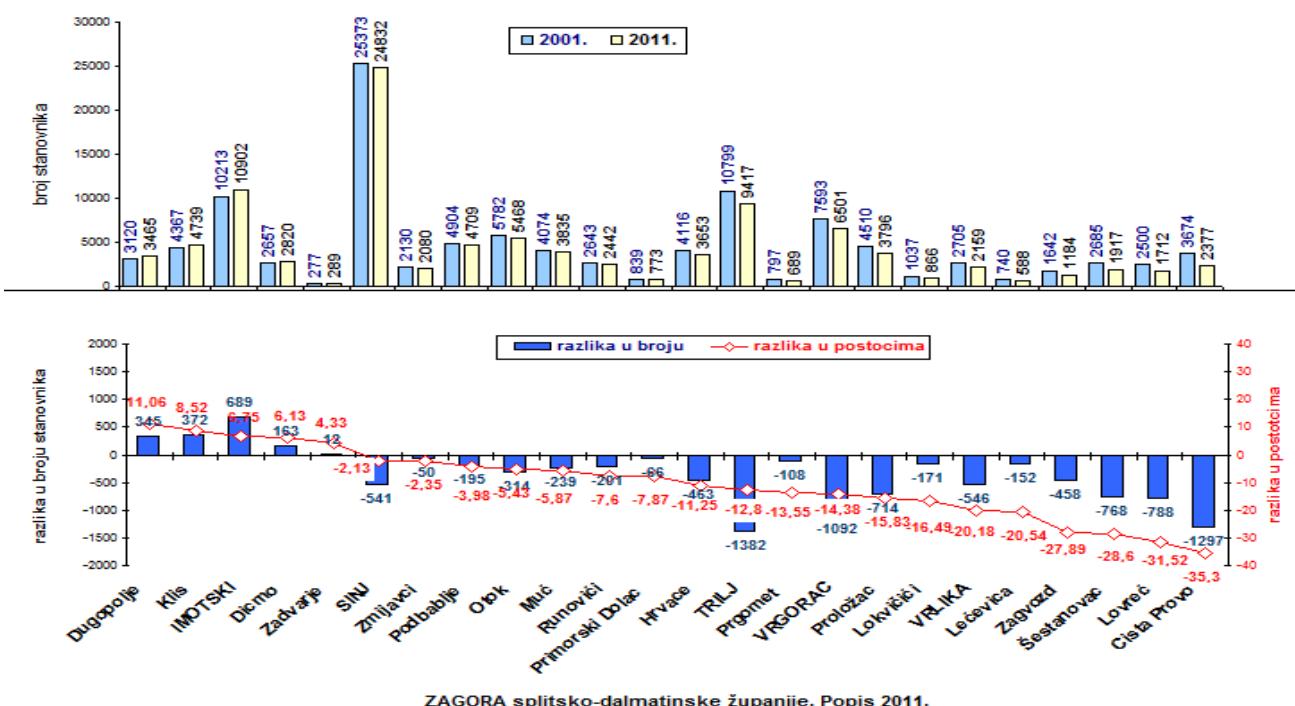
Slika 2. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene ukupnog stanovništva gradova i općina

Splitsko-dalmatinske županije, Popisi 2011. i 2001.

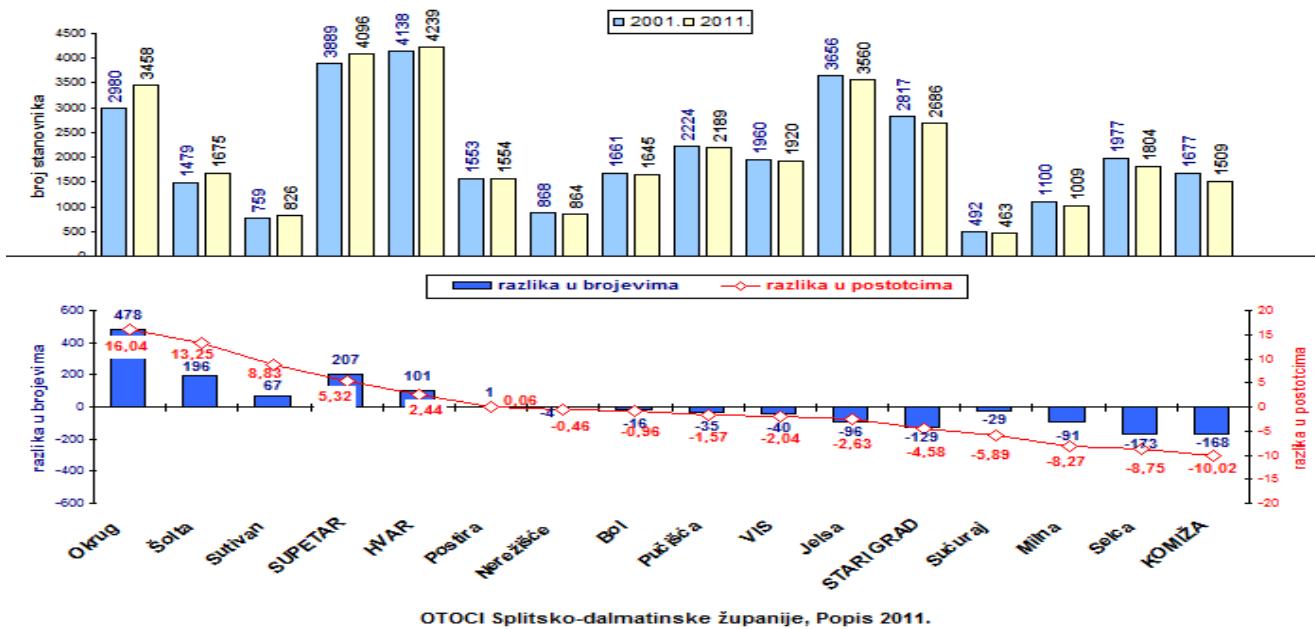
Promjene ukupnog broja stanovnika **gradova i općina SDŽ-a** u smislu **njegovog smanjenja** u posljednjem međupopisnom razdoblju, bile su prisutne u **najvećem broju gradova i općina u sva tri geografska područja Županije - Priobalja, Zagore i otočja**, posebice općina kao manjih urbano-ruralnih područja SDŽ-a (slika 3.-5).

Slika 3. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene ukupnog stanovništva **gradova i općina Priobalja SDŽ-a**, Popisi 2001. i 2011.

Slika 4. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene ukupnog stanovništva **gradova i općina Zagore SDŽ-a**, Popisi 2001. i 2011.

Slika 5. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene ukupnog stanovništva gradova i općina otočja SDŽ-a, Popisi 2001. i 2011.

Otočje SDŽ-a, prema hrvatskoj klasifikaciji otoka po veličini, ima **naseljene otoke** iz skupine **velikih** otoka Brač i Hvar, **srednje velikih** – Šolta i Vis te **malih** otoka - Čiovo, Drvenik Veli, Drvenik Mali.

Gotovo svi naseljeni otoci SDŽ-a, osim otoka Čiovo: 208,2 stanovnika / km², geografske su celine **malobrojnog stanovništva**: otok Brač: 35,4 stanovnika / km², otok Hvar: 34,3 stanovnika / km², otok Vis: 34,3 stanovnika / km², otok Šolta: 28,4 stanovnika / km², otok Drvenik Mali: 27,9 stanovnika / km², otok Drvenik Veli: 11,6 stanovnika / km²) (slika 5.-9.) (Popis, 2011.).

Otok Čiovo jedan je od pet hrvatskih otoka mostom spojenih s kopnom.

Stanovništvo otoka Čiovo nastanjeno je u šest naselja otoka Čiovo - Arbanija, Mastrinka, Žedno, Okrug Donji, Okrug Gornji i Slatine. Stanovništvo naselja Arbanija (357 stanovnika), naselja Mastrinka (941 stanovnik) i naselja Žedno (134 stanovnika) otoka Čiovo su Popisom 2011. godine uključeni u stanovništvo grada Trogira te stanovništvo ovih naselja otoka Čiovo sačinjava ukupan broj stanovnika grada Trogira. Ukupan broj stanovnika naselja Okrug Donji (265 stanovnika) i naselja Okrug Gornji (3.146 stanovnika) su Popisom 2011. godine uključeni u stanovništvo općine Okrug te stanovništvo ovih naselja otoka Čiovo sačinjava ukupan broj stanovnika općine Okrug na otoku Čiovo (ukupno 3.458 stanovnika). Ukupan broj stanovnika naselja Slatine (1.106 stanovnika) je Popisom 2011. godine uključeno u stanovništvo grada Splita te stanovništvo ovog naselja otoka Čiovo sačinjava ukupan broj stanovnika grada Splita.

Dakle, kada se ukupan broj stanovnika svih naselja koja su smještena na otoku Čiovo, a uključeni u stanovništvo drugih prostornih jedinica SDŽ-a, prikažu prema mjestu njihovog uobičajenog stanovanja - na otoku Čiovu živi ukupno 5.996 stanovnika (slika 9.).

Ukupan broj stanovnika istoimenog naselja na otoku Drvenik Mali (92 stanovnika) i istoimenog naselja na otoku Drvenik Veli (140 stanovnika) u Popisu 2011. godine uključeni su u stanovništvo grada Trogira te stanovništvo otoka Drvenik Veli i Drvenik Mali sačinjava ukupan broj stanovnika grada Trogira (Izvor: *Državni zavod za statistiku. 1441 Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.; Prvi rezultati po naseljima. Statistička izvješća ISSN 1333-1876; Zagreb, 2011.* <http://www.dzs.hr>).

Ukupno stanovništvo otoka Drvenik Veli smanjilo se (2001.: 168 stanovnika) dok se stanovništvo otoka Drvenik Mali povećalo (2001.: 54 stanovnika) u posljednjem međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine.

U kojim se gradovima / općinama ukupno stanovništvo povećalo a u kojim se smanjilo u Splitsko-dalmatinskoj županiji prema Popisu 2011.?

Porast ukupnog broja stanovnika zabilježen je **samo u sedam gradova** od 16 gradova Priobalja, Zagore i otoka SDŽ-a, i to u gradovima: **Solin, Kaštela, Imotski, Supetar, Hvar, Trogir i Makarska**.

Najveći je porast ukupnog broja stanovnika u gradu **Solin** (za 4.974 stanovnika, odnosno 26,2%) i gradu **Kaštela** (za 4.371 stanovnika, odnosno 12,8%).

Svakom naselju je važan svaki njegov stanovnik, te je manjim gradovima kao i općinama smanjenje ukupnog broja stanovnika u malim apsolutnim iznosima od značaja za njegov opći i demografski razvoj.

Smanjenje ukupnog broja stanovnika zabilježeno je čak u **9 gradova** Priobalja, Zagore i otoka SDŽ-a, i to u gradovima: **Vis, Sinj, Omiš, Stari Grad, Split, Komiža, Trilj, Vrgorac i Vrlika**.

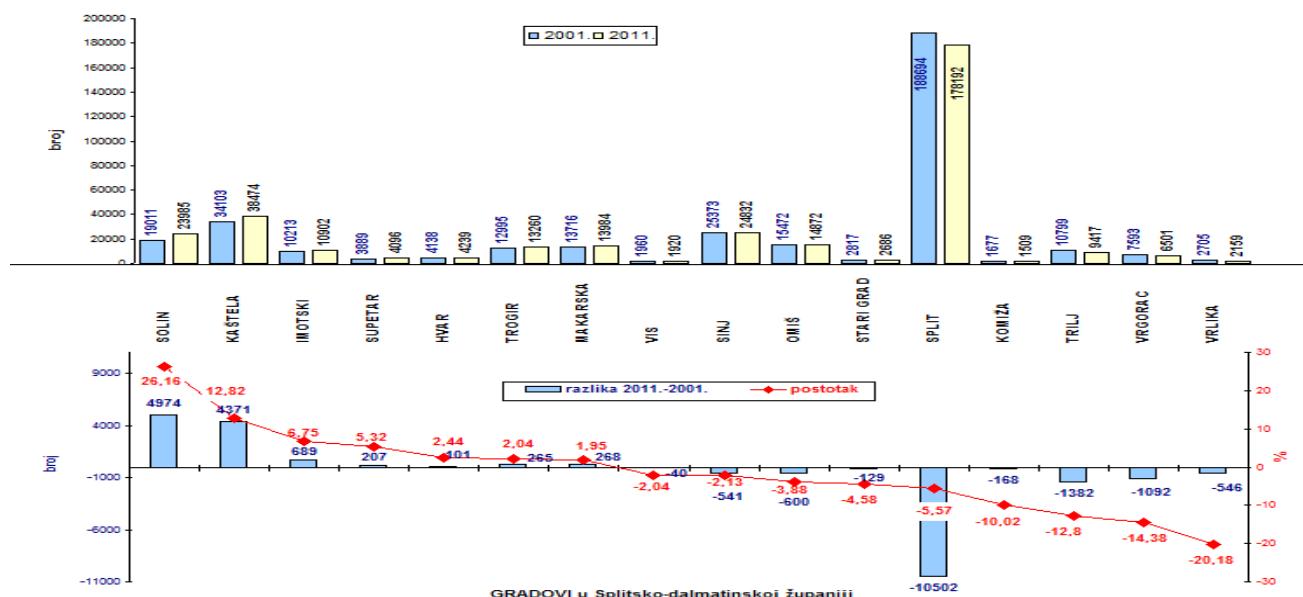
Split - najveći grad te upravno, administrativno, prometno, gospodarsko, sveučilišno i kulturno središte SDŽ-a, među gradovima SDŽ-a Popisom 2011. godine s ukupno **178.192 stanovnika** bilježi **najveće smanjenje** svog ukupnog stanovništva u posljednjem međupopisnom razdoblju (Popis, 2001.: 188.694 stanovnika).

Za samo deset posljednjih godina u **Splitu živi 10.502 stanovnika manje**, a što odgovara **veličini stanovništva današnjeg grada Imotski**!

Grad **Vrlika** imao je **najveće relativno smanjenje** ukupnog broja stanovnika (-20,2%).

Pad ukupnog stanovništva čak **iznad 10% svog** stanovništva zabilježili su grad **Vrgorac** (-14,4% odnosno -1.092 stanovnika);, grad **Trilj** (-12,8% odnosno -1.382 stanovnika) i grad **Komiža** (-10,02% odnosno -168 stanovnika).

Najmanje relativno **smanjenje** imalo je stanovništvo grada **Stari Grad** (-4,6% odnosno -129 stanovnika) (slika 1.).

Slika 1. Stanovništvo gradova Splitsko-dalmatinske županije s promjenama ukupnog broja u međupopisnom razdoblju 2011. - 2001. godine

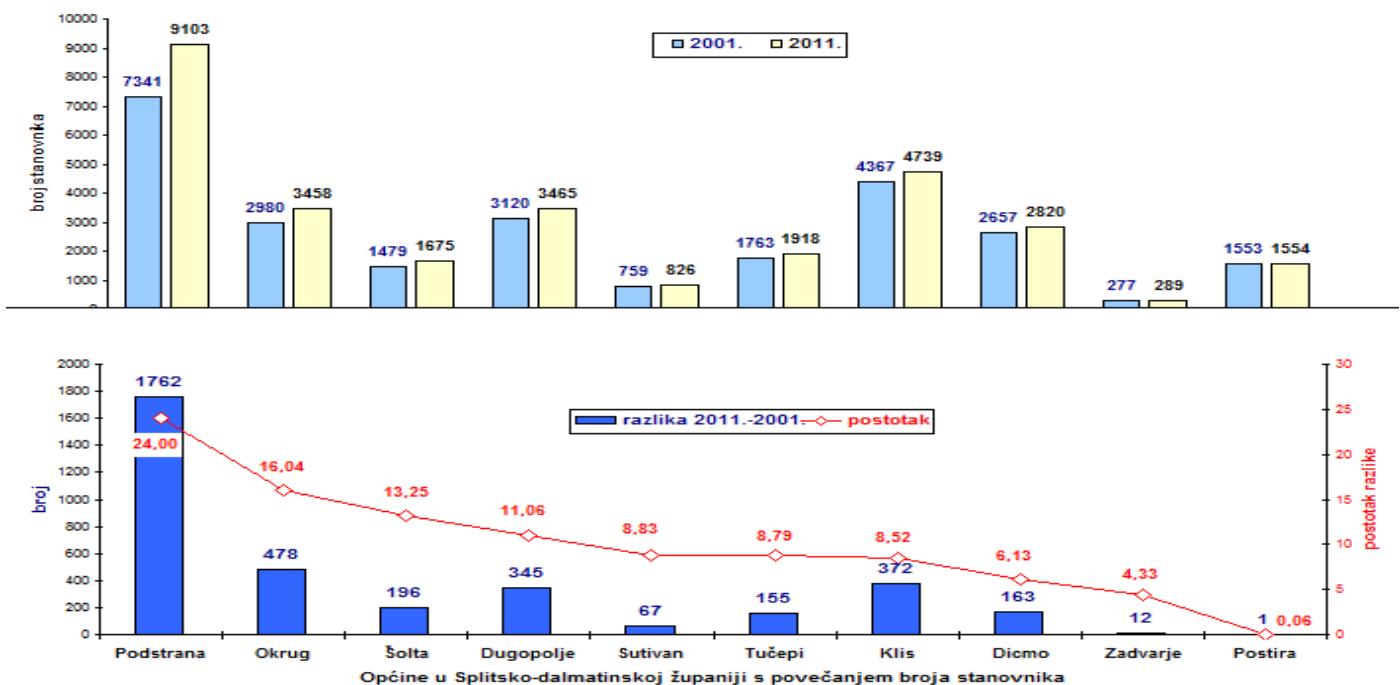
U samo **10 općina** od 39 općina Priobalja, Zagore i otoka SDŽ-a **porastao** je ukupan broj stanovnika!

Najveći porast ukupnog stanovništva imale su **općina Podstrana** (čak za 1.762 stanovnika odnosno 24%) i **općina Okrug na otoku Čiovo** (za 16,04%).

Stanovništvo **Zagore** poraslo je povećanjem ukupnog stanovništva **općina Dugopolje, Klis, Dicmo i Zadvarje**.

Stanovništvo **Priobalja**, osim stanovništvom općine **Podstrane**, povećalo se porastom stanovništva općine **Tučepi**.

Otok Šolta je brojnija za 196 stanovnika tj. 13,3%! **Otok Brač** obogaćen je za 67 stanovnika općine **Sutivan** te samo 1 stanovnikom općine **Postira** (slika 2.).

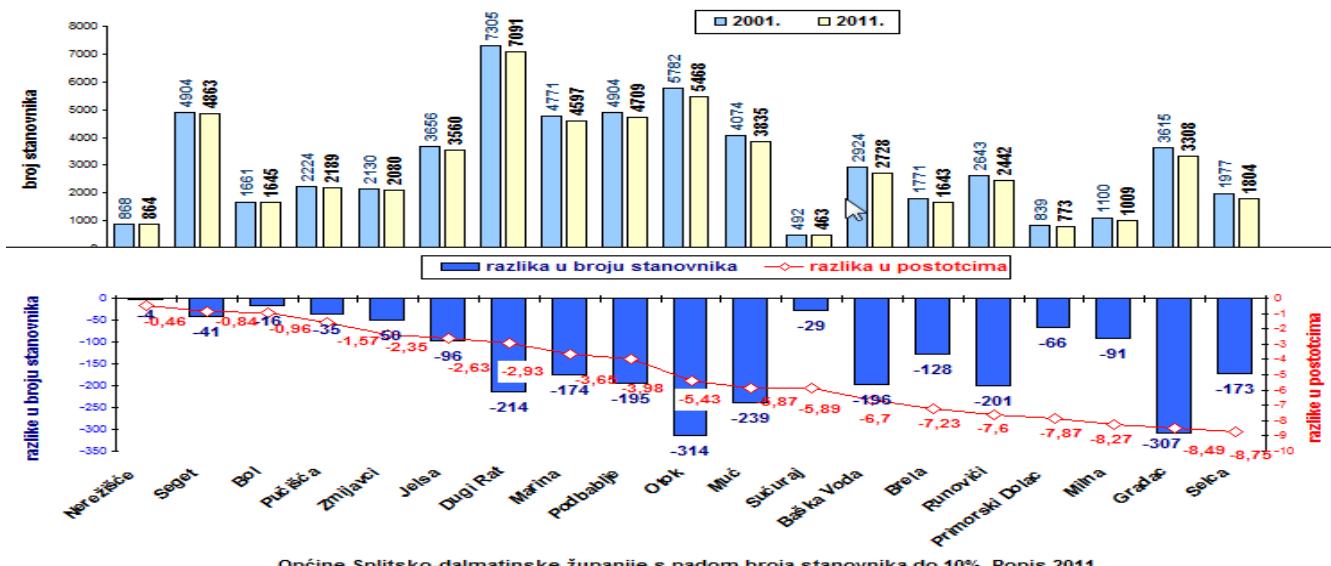

Slika 2. Općine Splitsko-dalmatinske županije s povećanjem ukupnog broja stanovnika u razdoblju 2011.-2001. godine

Od ukupno 39 općina SDŽ-a, ukupno stanovništvo **smanjilo** se u čak **29 općina** u međupopisnom razdoblju 2011.-2001. godine!

Od **29 općina** SDŽ-a sa **smanjenjem** ukupnog broja stanovnika, u **19 općina** nastalo je **smanjenje do 10%** njihovog stanovništva, i to u općinama:

- **otoka:** - **BRAČA:** **Nerežiće** (-0,5%), **Bol** (-1%), **Pučišća** (-1,6%), **Milna** (-8,3%), **Selca** (-8,8%);
- **HVARA:** **Jelsa** (-2,6%), **Sućuraj** (-5,9%);
- **ČIOVO:** **Seget** (-0,8%);
- **Zagore:** **Zmijavci** (-2,4%), **Podbablje** (-4%), **Runovići** (-7,6%), **Primorski Dolac** (-7,9%), **Otok** (-5,4%), **Muć** (-5,9%);
- **Priobalja:** **Gradac** (-8,5%), **Baška Voda** (-6,7%), **Brela** (-7,2), **Dugi Rat** (-2,9%), **Marina** (-3,7%)(slika 3.).

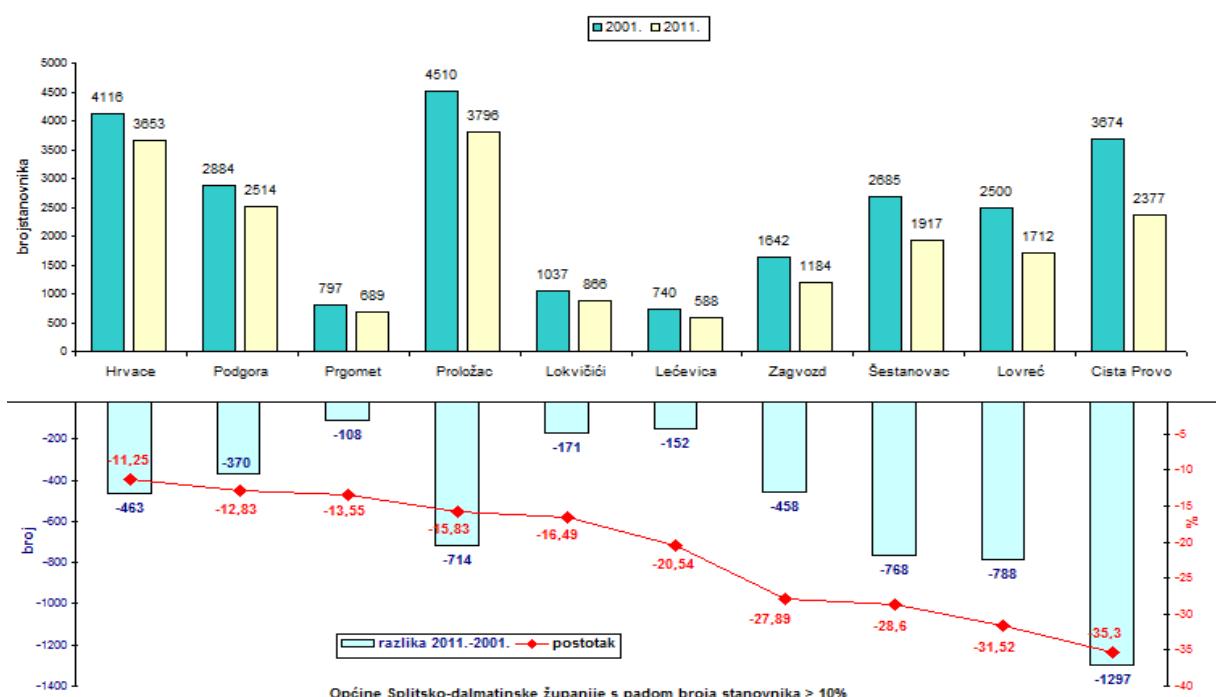

Slika 3. Općine Splitsko-dalmatinske županije sa smanjenjem ukupnog broja stanovnika **do 10%** u razdoblju 2001.-2011.

U 10 općina od 29 općina SDŽ-a sa smanjenjem ukupnog broja stanovnika, ukupan broj stanovnika se smanjio **iznad 10%** njihovog stanovništva, i to u **9 općina Zagore i 1 općini Priobalja**, i to:

- Zagore: **Hrvace** (-11,3%), **Prgomet** (-13,6%), **Proložac** (-15,8%), **Lokvičići** (-16,5%), **Lećevica** (-20,5%), **Zagvozd** (-27,9%), **Šestanovac** (-28,6%), **Lovreć** (-31,5%), **Cista Provo** (-35,3%);
- Priobalja: **Podgora** (-12,8%)

Ni jedna otočka općina nije imala ovako relativno smanjenje ukupnog stanovništva u istom međupisnom razdoblju (slika 4.).

Slika 4. Općine Splitsko-dalmatinske županije sa smanjenjem ukupnog broja stanovnika **iznad 10%** u razdoblju 2011. - 2001.

Ukupno stanovništvo prema Prvim rezultatima Popisa 2011. i promjene ukupnog stanovništva na otocima Splitsko-dalmatinske županije u razdoblju 2001.-2011. godine

Stanovništvo svih otoka SDŽ-a u posljednjem međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine, **povećalo** se za samo **267 stanovnika** (2001.: 33.230 stanovnika; 2011.: 33.497 stanovnika) (tablica 1.).

Promatrano po pojedinim otocima, **brojnije** je samo ukupno stanovništvo **otoka Šolte** (za 196 stanovnika) i **otoka Čiovo** (za 562 stanovnika) (slika 6., slika 9.), dok su ukupnim brojem **manja** stanovništva **otoka Brača** (-44 stanovnika), **otoka Hvara** (-155 stanovnika) i **otoka Visa** (-208 stanovnika) (slika 5., slika 7-8.).

Porast ukupnog stanovništva na **otoku Šolti** imala su gotovo sva naselja - **Nečujam** (93 stanovnika), **Stomorska** (42 stanovnika), **Maslinica** (34 stanovnika), **Rogač** (10 stanovnika), **Gornje Selo** (20 stanovnika), **Grohote** (16 stanovnika) i **Donje Selo** (5 stanovnika), dok je **malobrojnije samo stanovništvo** naselja **Srednje Selo** (-24 stanovnika)(slika 6.).

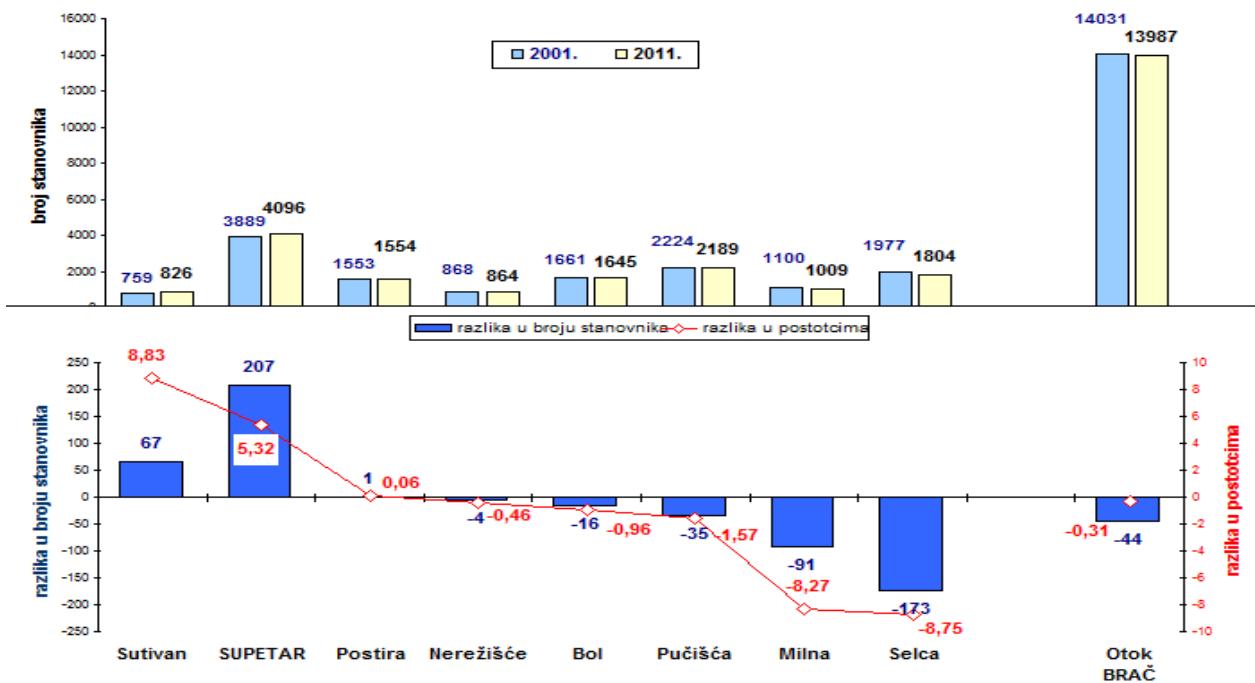
Ukupno stanovništvo **otoka Čiovo** je **poraslo** čak u **5** njegovih **naselja** - **Okrug Donji** (52 stanovnika), **Žedno** (24 stanovnika), **Okrug Gornji** (379 stanovnika), **Slatine** (111 stanovnika), **Mastrinka** (9stanovnika), a **smanjilo** se **samo** ukupno stanovništvo naselja **Arbanija** (-13 stanovnika) (slika 9).

Povećanje ukupnog stanovništva **grada Supetra** (207 stanovnika) te **općina Sutivan** (67 stanovnika) i **Postira** (1 stanovnik) nije **bilo dostatno** za **porast** ukupnog stanovništva **otoka Brača**, jer je **smanjenje** ukupnog stanovništva općina **Nerežića** (-4 stanovnika), **Bol** (-16 stanovnika), **Pučišća** (-35 stanovnika), **Milna** (-91 stanovnik), i **Selca** (-173 stanovnika) bilo veće od njihovog porasta (slika 5.).

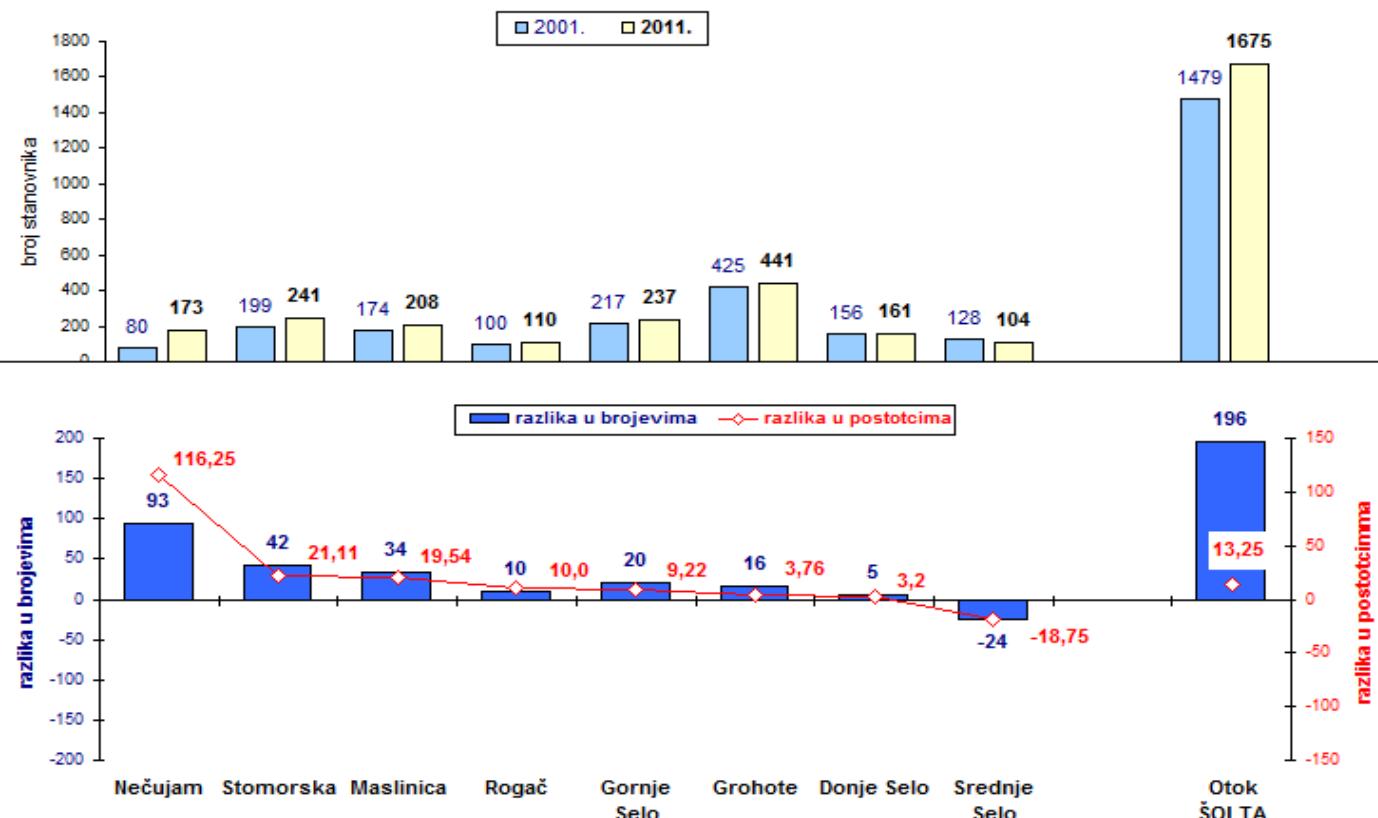
Na **otoku Hvaru** samo je ukupno stanovništvo **grada Hvara** imalo porast (101 stanovnik).

U **smanjenju** ukupnog broja stanovnika **otoka Hvara** imali su udjele **smanjenja** ukupnog stanovništva **grada Starog Grada** (-131 stanovnik) i **općina Jelse** (-96 stanovnika) i **Sućurja** (-29 stanovnika)(slika 7.).

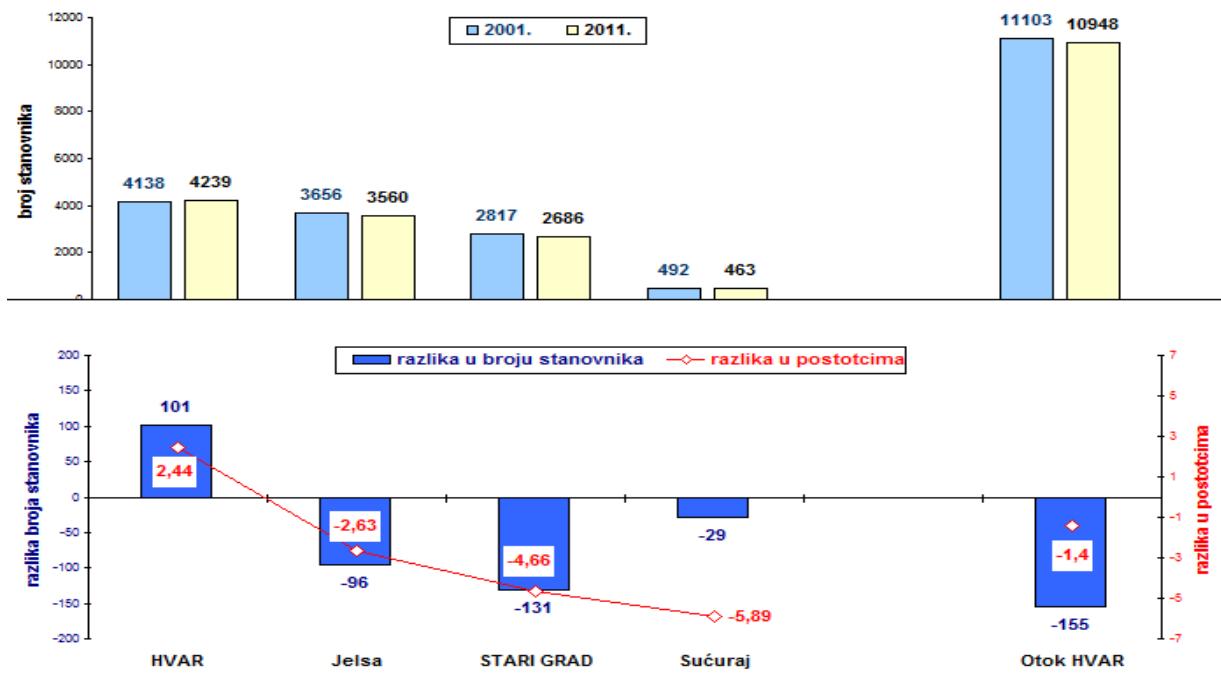
Otok Vis imao je **smanjenje** ukupnog broja stanovnika u svoja **oba grada -Visu**, za 40 stanovnika manje, dok u **Komiži** čak za **168 stanovnika manje** (slika 8.).

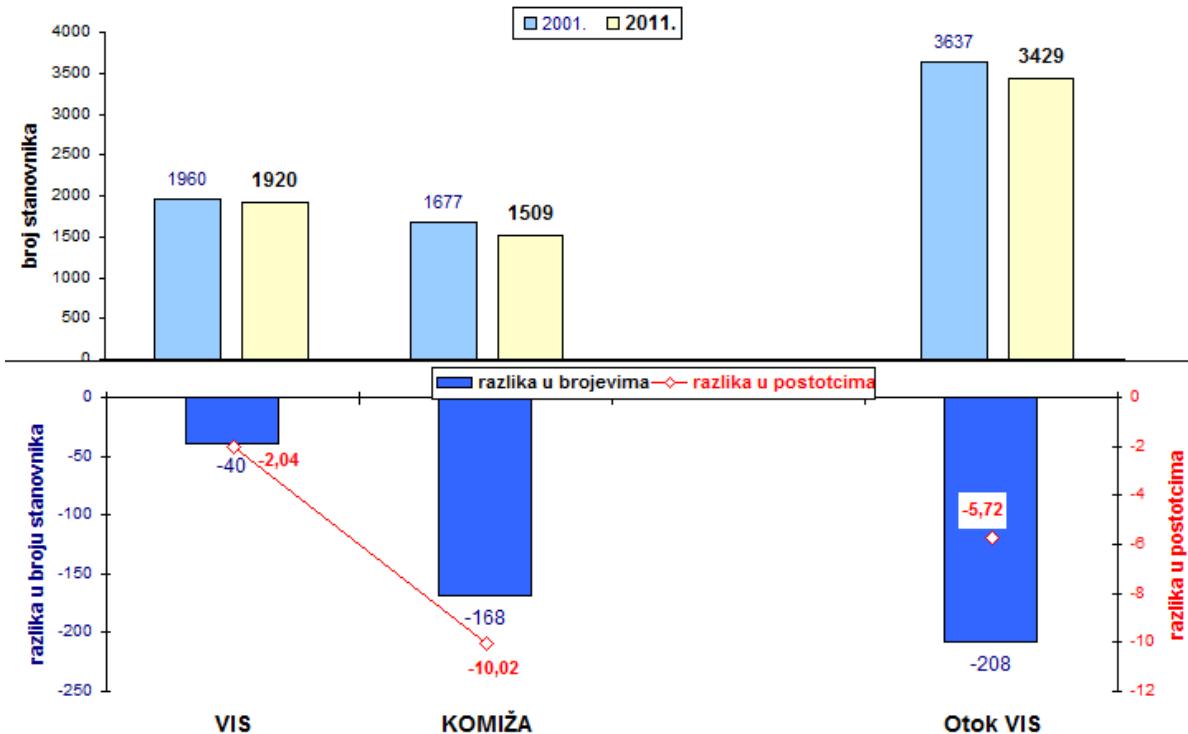
Slika 5. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene ukupnog stanovništva gradova i općina otoka Brač, Popisi 2011. i 2001.

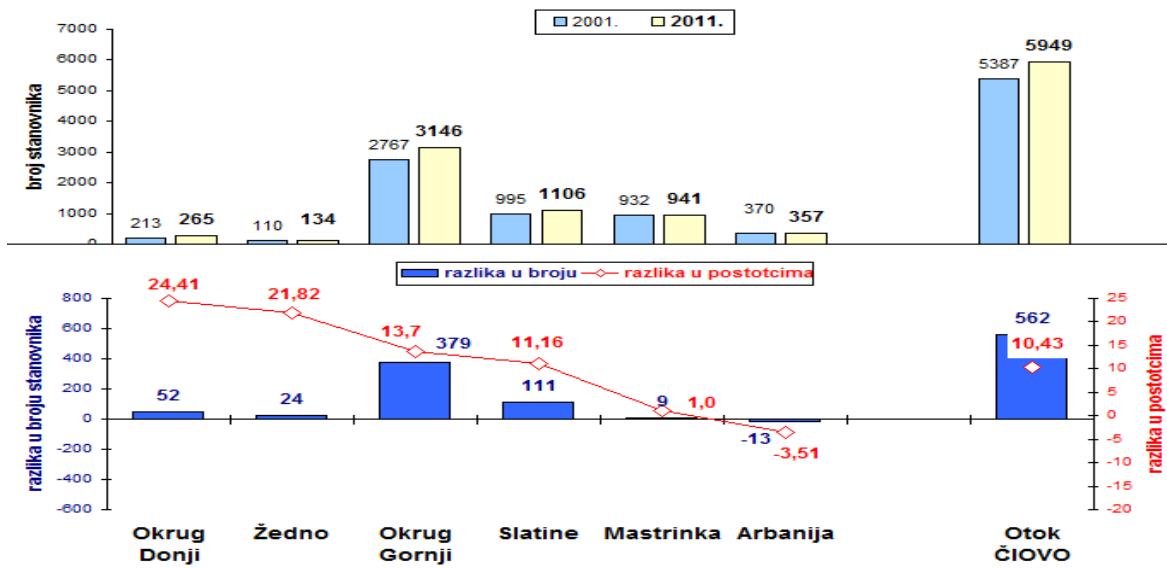
Slika 6. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene stanovništva po naseljima otoka Šolta, Popisi 2011. i 2001. godine

Slika 7. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene stanovništva gradova i općina **otoka Hvar**, Popisi 2001. i 2011.

Slika 8. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene stanovništva gradova i općina **otoka Vis**, Popisi 2001. i 2011.

Slika 9. Ukupno stanovništvo i međupopisne promjene stanovništva općine i naselja otoka Čiovo, Popisi 2011. i 2001.

ZAKLJUČCI:

- Od ukupno 20 hrvatskih županija i Grada Zagreb, Popisom 2011. godine u odnosu na Popis 2001. godine, samo je 5 Županija imalo **porast** ukupnog stanovništva - Zadarska, Zagrebačka, Grad Zagreb, Istarska i Dubrovačko-neretvenska županija, dok je čak u 16 županija nastalo **smanjenje** ukupnog broja stanovnika!
- Splitsko-dalmatinska županija (SDŽ) je županija s **relativno najmanjim smanjenjem ukupnog stanovništva** (-1,82%), te je **prva** među 15 županija i Gradom Zagreb sa **smanjenjem** ukupnog stanovništva u međupopisnom razdoblju 2001.-2011. godine.
- Splitsko-dalmatinska županija prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine ima **ukupno 455.242 stanovnika**!
- Stanovništvo SDŽ-a **smanjilo** se za **ukupno 8.432 stanovnika** u istom međupopisnom razdoblju 2001.-2011.
- **Velike razlike gustoće naseljenosti SDŽ-a** i Popisom 2011. godine poglavito su **izražene** na razini **najvećih geografskih sastavnica SDŽ-a**: Priobalja kao **najnaseljenijeg**, dok su Zagora i otoci ukupno (Brač, Šolta, Hvar, Vis, Drvenik Veli, Drvenik Mali i Čiovo) **podjednake slabe naseljenosti**.
- U **smanjenju** ukupnog stanovništva **SDŽ-a**, **najveći pad** ukupnog broja stanovnika nastao je u **Zagori** (-7,29%).
- Uz **pražnjenje** naselja **Zagore**, nije se **povećavala** naseljenost **Priobalja**, tj. prethodno dugo prisutan pritisak prenaseljavanja Priobalja je izostao!
- Splitsko-dalmatinska županija 2011. godine uključuje **16 gradova i 39 općina** s ukupno **368 naselja**, od čega **176 (47,8%) naselja u gradovima i 192 (52,2%) naselja u općinama**.
- U **gradovima** živi **77,1% stanovništva**, dok u **općinama 22,9%** stanovništva **SDŽ-a**.
- Samo u **sedam gradova** od 16 gradova Priobalja, Zagore i otoka SDŽ-a **porastao** je **ukupan broj stanovnika**, i to u gradovima: **Solin, Kaštela, Imotski, Supetar, Hvar, Trogir i Makarska**.
- **Najveći porast** ukupnog stanovništva imali su **grad Solin i grad Kaštela**.
- **Smanjenje** ukupnog stanovništva **SDŽ-a** u posljednjem međupopisnom razdoblju 2011.-2001. godine nastalo je i u **stanovništvu gradova ukupno** (-1,82%) i u **stanovništvu općina ukupno** (-3,97%).
- Ukupno stanovništvo se **smanjlo** u **9 gradova SDŽ-a**, i to u **gradovima**:
 - otoka: Komiža, Vis, Stari Grad;
 - Priobalja: Omiš, Split;

- Zagore: Vrgorac Sinj, Trilj i Vrlika.

- **Grad Split** s ukupno 178.192 stanovnika po Popisu 2011., u međupopisnom razdoblju 2011.-2001., bilježi najveće smanjenje svog ukupnog broja stanovnika, za čak **10.502 stanovnika manje!**
- U **10 općina** od 39 općina Priobalja, Zagore i otoka SDŽ-a, **porastao** je ukupan broj stanovnika, i to u općinama **Podstrana, Okrug, Šolta, Dugopolje, Sutivan, Tučepi, Klis, Dicmo, Zadvarje i Postira**.
- Od **ukupno 39 općina** SDŽ-a, čak u **29 općina** se **smanjilo** ukupno stanovništvo, od kojih se u **19 općina** smanjilo **do 10%** njihovog stanovništva (**Nerežišće, Pučišća, Milna, Selca; Jelsa, Sućuraj, Seget, Zmijavci, Podbablje, Runovići, Primorski Dolac, Otok, Muć, Gradac, Baška Voda, Brela, Dugi Rat, Marina**), dok se u **10 općina** smanjilo **iznad 10%** njihovog stanovništva (**Hrvace, Prgomet, Proložac, Lokvičići, Lećevica, Zagvozd, Šestanovac, Lovreć, Cista Provo, Podgora**).
- Stanovništvo **otoka SDŽ-a** zajedno povećalo se za samo **267 stanovnika!**
- Samo su **brojnija** ukupna stanovništva **otoka Šolte, otoka Čiovo te otoka Drvenik Mali!**
- Ukupnim brojem **manja** su stanovništva čak **dva velika otoka - otoka Brača i otoka Hvara, jednog srednjeg velikog otoka - otoka Visa te jednog malog otoka SDŽ-a - Drvenika Velog!**